

За даними Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD) обсяг світового ринку контрафактної продукції становить на сьогоднішній день 650 млрд. доларів, причому ця цифра постійно зростає і очікується, що до 2015 р. може досягти 1,5 трлн. дол. Контрафактна продукція завдає шкоди здоров'ю споживачів: 80% споживачів у країнах, що розвиваються і розвинених країнах стикаються з контрафактними товарами, небезпечними для здоров'я. Крім того, близько 20 млрд. доларів витрачається для компенсації збитку, нанесеного контрафактними товарами, податкові втрати становлять близько 90 млрд. доларів, втрачається близько 2,5 млн. робочих місць. Але головною проблемою є те, що більше половини контрафактної продукції надходить по легальних торгових каналах.

Для проведення ефективної боротьби проти контрафактної продукції необхідне об'єднання зусиль органів влади, громадських організацій, об'єднань споживачів, які здійснюють діяльність у цій сфері. А для цього, перш за все, необхідно виробити комплексну державну політику, в якій будуть збалансовані нормативні заходи, організаційні та інформаційні заходи щодо боротьби з контрафактом. Крім того, необхідно на законодавчому рівні закріпити поняття "фальсифікація" і "контрафакт", посилити відповідальності за обіг на ринку піратської продукції.

Важливу роль для посилення боротьби з контрафактом може зіграти технічне регулювання та стандартизація. Так, наприклад, в технічні регламенти можуть бути включені норми, які запобігатимуть випуску і надходженню на ринок контрафактної продукції. Що стосується стандартів, то існує безліч міжнародних та національних стандартів, які встановлюють вимоги до технологій ідентифікації (мікродрук, RFID-мітки, водяні знаки, ідентифікаційні коди, голограми, нанометкі, магнітні смуги, хімічні та біологічні маркери, люмінесцентні датчики та ін). Крім того, в міжнародні та національні стандарти процедур і правил оцінки відповідності (нагляду, контролю якості, підтвердження відповідності, інспектування) все частіше включаються положення, спрямовані на боротьбу з контрафактною продукцією. Поступово набувають поширення стандарти найкращих практик щодо боротьби з контрафактом, що включають в себе як найкращі технології, так і вживані для боротьби з контрафактом системи менеджменту. Нарешті, величезне значення для боротьби з контрафактною продукцією мають стандарти на методи досліджень (випробувань), які становлять значну частку від

загального фонду стандартів як в будь-якій державі, так і на міжнародному рівні, і необхідні для виявлення контрафакту.

Міжнародні організації з стандартизації також намагаються запропонувати інструменти, які могли б посприяти боротьбі з контрафактною продукцією. Міжнародною організацією зі стандартизації (ISO) засновані комітети: **проектний комітет ISO/PC 246 "Засоби боротьби з контрафактною продукцією"**

, що займається стандартизацією в області антиконтрафактних інструментів, і **технічний комітет ISO/TC 247 "Контрзаходи і засоби для боротьби з підробками"**, сфера діяльності якого пов'язана з стандартизацією в галузі виявлення, запобігання і контролю над ідентичністю, фінансовою, виробничою та іншими формами соціальної та економічної фальсифікації.

У 2012 році проектний комітет ISO/PC 246 видав перший стандарт, що стосується контрафактної продукції – *ISO 12931:2012 "Критерії ефективності засобів аутентифікації для боротьби з контрафактними непродуктивними товарами"*.

Стандарт спрямований на збільшення ринкової "прозорості" щодо надійності і трудомісткості інструментів аутентифікації. Це в свою чергу допоможе виробникам продукції зробити усвідомлений вибір найкращих інструментів для аутентифікації продукції. Стандарт також буде допомагати продавцям антиконтрафактних простих або комплексних систем, удосконалювати запропоновані ними рішення.

Технічний комітет ISO/TC 247 займається розробкою стандартів: *ISO/CD 16125 «Заходи протидії фальсифікації і контроль. Система контролю безпеки. Вимоги»*

та

ISO/CD 16678 «Метод слідів з використанням унікальної ідентифікуючої нумерації для запобігання контрафакту».